

راز دو مسجد قبا

نوشته و تألیف :

مهندس حامد فضل اله اعرابی

سرشناسه : فضل‌اله اعرابی، حامد، ۱۳۶۳ -
 عنوان و نام : راز دو مسجد قبا ۲
 پدیدآور
 مشخصات : تهران: حامد فضل‌اله اعرابی، ۱۳۹۴.
 نشر
 مشخصات : ۸۰ ص.: مصور.
 ذائقه
 شابک : 978-600-04-2784-9
 وضعیت :
 فهرست
 نویسنده
 یادداشت :
 : فهرستنویسی کامل این اثر در نشانی:
 http://opac.nli.ir قابل دسترسی است
 یادداشت :
 شماره : ۲۱۱/۱۸۹
 کتابشناسی
 ملی

عنوان : راز دو مسجد قبا ۲
 تألیف : حامد فضل‌اله اعرابی
 نشر و طرح جلد : حامد فضل‌اله اعرابی
 نوبت چاپ : اول ، ۱۳۹۴
 بها : ۵۰۰۰۰ ریال
 تلفن تماس : ۰۹۱۰۹۱۶۹۶۱۹
 کلیه حقوق این نوشته برای مؤلف محفوظ است .

فهرست مطالب

سخنی با مخاطب.....	۱
مقدمه.....	۵
انسان.....	۱
مدینه - سال ۹ هجری.....	۱
شأن نزول.....	۲
تهران - ۱۳۴۳ هجری شمسی.....	۵
حسینیه ارشاد.....	۷
کاخ جوانان.....	۱۳
مسجد نبوی تهران.....	۱۸
برخی نکات در معماری مآجرای دو مسجد قبا.....	۲۳
مآجرای معاصر.....	۲۳
قیاس میان دو مآجرای قبا و مآجرای مدینه در صدر اسلام و مسجد قبا.....	۲۴
طبیعت.....	۲۹
خاک و آب.....	۲۹
سرچشمه مسیل مقصود بیک.....	۳۳
معماری.....	۳۷
تاریخ معماری حسینیه ارشاد.....	۳۷
تاریخ معماری کاخ جوانان.....	۴۰
تاریخ معماری مسجد قبا.....	۴۲
تحلیل و قیاس مختصر سه بنا.....	۴۸

۴۸.....حسینیه ارشاد

۴۹.....کاخ جوانان

۵۱.....مسجد قبا

۵۴.....تفاوت معنا در کالبد سه بنا

۵۶.....تحولات جهانی ، جنگ ایرانی

۵۹.....نتیجه گیری

www.ketab.ir

سخنی با مخاطب

تابستان سال ۱۳۸۰ هجری شمسی بود که واقعه ۱۱ سپتامبر اتفاق افتاد. برخورد هواپیما با برج‌های دو قلوی تجارت جهانی و در پی آن ریزش دو ساختمان. هر انسانی با دیدن آن صحنه‌های دلخراش و سوختن مردمانی در آتش، متأثر می‌شد. من در آن زمان سال چهارم دبیرستان یا همان دوره پیش‌دانشگاهی بودم. تا مدت‌ها پس از این واقعه، خبر و اخبار حواشی آن، به عنوان اولین خبر در سرتاسر جهان، افکار عمومی را متوجه خود ساخته بود.

در آن زمان حرف‌های بسیاری عجیبی درباره این واقعه به گوش می‌رسید؛ این‌ها سبب این ماجرا تا چگونگی رخداد آن و دست‌های پشت پرده.

در میان تمامی گفته‌ها، یکی از آنها نسبت به دیگر صحبت‌ها، جالب‌تر به نظر می‌رسید: پیش‌بینی این حادثه در قرآن در آیهایی خاص و در سورهایی خاص‌تر "آیه ۱۰۹ سوره توبه".

این آیه، اشاره به ماجرای مشهور در مکه دارد و سوره توبه، تنها سورهایی از قرآن است که نه در ابتدا و نه در هیچ کجای دیگری در آن، عبارت بسم الله الرحمن الرحیم به کار رفته است^۱ و سوره با اعلام دشمنی و براءت از مشرکین آغاز می‌شود.

القصة، در آن زمان رابطه این آیه، با ماجرای ۱۱ سپتامبر به این صورت مطرح می‌شد:^۲

۱ - این عبارت در قرآن، اوج رحمت و مهربانی خداوند را نشان می‌دهد.

۲ - البته خیلی‌ها این موضوع را می‌دانند اما تکرار آن خالی از لطف نیست.

ب- راز دو مسجد قبا ۲

- آیه در سوره ۹ و جزء ۱۱ مطابق با ۹/۱۱ تاریخ وقوع حادثه .
- آیه ۱۰۹ سوره مطابق با ۱۰۹ طبقه بودن برج‌ها .
- عبارت جرف‌ها که مشابه است با نام خیابانی که برج‌ها در آن بودند .
- باز عبارت جرف‌ها که ۲۰۰۱ آمین کلمه در قرآن است و حکایت از سال واقعه می‌کند .
- و ...

در وقتی این مطلب را شنیدم ، آن را در دفتری نوشتم . یکی از عادت‌های من در گذشته‌های دور ، هنوز که هنوزه ، در من وجود دارد ، این است که چیزهایی را که برایم جالب باشد، در دفترچه‌ای می‌نویسم . به تبع این عادت ، من هم در آن زمان - بدون بررسی صحت و سقم این گفته - ارتباطات حالب این قضیه را در دفترچه‌ام نوشتم .

سال بعد در دانشگاه و در رشته معماری قبول شوم . چند سال گذشت تا زمان فارغ التحصیلی و ارائه پایان نامه رسد .

برای طراحی ساختمان پایان‌نامه ، زمینی را در نزدیکی خانه انتخاب کردم و مشغول به کار شدم . زمین در نزدیکی حسینیه ارشاد بود و چون به منطقه مشرف بودم ، می‌دانستم که همواره دید منار نام حسینیه ارشاد ، نام کاخ جوانان مطرح بوده و هست .

در آن روزها بر حسب تصادف ، دفتر قدیمی‌ام را پیدا کردم . برای یاد کردن از گذشته‌ها ، دفتر را باز کردم و آن را ورق زدم . تقریباً میانه‌های دفتر ، به صفحه‌ایی رسیدم که در آن ماجرای ۱۱ سپتامبر و قرآن نوشته شده بود . پس از آن به قرآن مراجعه کرده و آیات را

سخنی با مخاطب - ج

بررسی کردم. پس از آن، احساس کردم که مفاهیم آیات قبل و بعد از آیه ۱۰۹ سوره توبه، ارتباط نزدیکی به موضوع پایان نامه دارد، بنابراین برای تبرک رساله، آن آیات را در ابتدای رساله پایان نامه نوشتم. اما علاقمندی من به موضوع پر رمز و راز قرآن و ماجرای ۱۱ سپتامبر باعث شد تا به موازات تحقیقاتم در مورد حسینیۀ و کاخ، درباره ماجرای ۱۱ سپتامبر نیز تحقیق کنم. پس از جستجوهای فراوان در مورد موضوع دوم، مطلبی مستند و دقیق درباره نشانه‌ها منتهی نشد.^۱

الضوء روند تحقیقات درباره ماجرای ۱۱ سپتامبر و قرآن، به تحقیق درباره قرآن، ماجرای حسینیۀ ارشاد، کاخ جوانان و مسجد قبا کشیده شد. این تحقیقات پس از ارائه پایان نامه همچنان ادامه پیدا کرد و نتیجه آن، نوشتن سدر کتاب راز دو قبا بود که بنابر نواقصی در کتاب و همچنین بساطت سترش مفاهیم فلسفی، کتاب در چاپ جدید به دو کتاب مجزا تبدیل شد. کتاب اول به صورت رمان و کتاب دوم، بیان و ارائه مستندات، مدرّس و قابل مشاهده‌ی برخی مطالب رمان بود. در بخش مقدمه بیشتر به دلیل این کار اشاره خواهد شد.

۱ - به خصوص خیابانی به نام خیابان جرفن هار در جوار برج‌های دوتوری یا وجود رودخانه‌ایی در آن منطقه. شاید نشانه‌هایی که در متن ذکر شد، هیچ درست باشند اما به هنگام تحقیق، بیان تمام نشانه‌های مذکور، به صورت متنی بود که بدون ارائه هرگونه منبعی، تنها در سایت‌های گوناگون تکرار می‌شد و مطمئناً بر درستی این نوع مطالب، نمی‌توان صحه گذاشت بنابراین من نه آن را تأیید و نه تکذیب می‌کنم.

مقدمه

یک نگاه موسی (ع) به دریا بود و نگاه دیگر به پیروان خویش . همگی ترسان و سرگردان بودند . لحظه به لحظه ، سپاهی لشکریان فرعون ، با اسبانی تیزپا و سپاهی قدرتمند و خشمگین ، به موسی (ع) و یارانش نزدیک می شدند . موسی (ع) نمی دانست که بایستی چه انجام دهد . وحش نازا شد و موسی عصا را بر آب زد . دو ستون با عظمت به بنس آب دریا ، به پا خواست و راه به آن سوی دریا گشوده شد . موسی و یارانش آرام آرام قدم در مسیر گذاشتند .

آنها در میانه راه بودند که فرعونیان به مسیر شکافته شده ، رسیدند و وارد دریا شدند . در تابی فرعونیان ، بنی اسرائیل به ساحل رسید و آخرین مردان و زنان از کرانه دریا بیرون آمدند . ستون های با عظمت آب ، به امر خدایشان ، بر سر فرعونیان فرود آمدند و فرعون و لشکرش را در خود غرق کرد .

این داستان ، داستان تعبیر درست و تعبیر غلط از متن آب گون عالم هستی است . موسی بنیان کار خود را بر اساس تقوای الهی پی ریزی کرده بود و به سلامت از دریا گذشت^۱ اما فرعون ، به یار کار خود را ، شناخت محدود و مغرورانه ی خود از آب دریا قرار داد . بنابراین او با یارانش به داخل دریا رفتند و در تلاطم آب خروشان دریا غرق شدند .

۱ - البته منظور خود موسی (ع) است نه بنی اسرائیل که آنها اگر چه با موسی متن را گشودند اما بی حضور موسی ، با دیدن آن همه آیات ، به گوساله پرستی مشغول شدند . این موضوع نشان می دهد که همیشه دانستن ، دلیل بر انتخاب درست نیست .

و - راز دو مسجد قبا ۲

موسی در این داستان نماد خدا باوران است که به غیب ایمان دارند .
فرعون در این داستان ، نماد کسانی است که جهان را فقط آنچنان که
می بینند ، باور می کنند . این دو گروه به مانند شعری هستند که
وصف آنها در قرآن آمده است.^۱ گروه اول مردانی هستند که به فضل
الهی ، گشایندگان حقیقی متن جهان هستند و با فهم حقیقت حیات
اندیشه ای جز رهایی خود و انسان ها از تاریکی و ظلمات ندارند .
گروه دوم مردمانی هستند که غرقه در تصورات خود از دنیای واقع ،
در دست مرده خیزد و دیگران همواره در آن تاریکی ها باقی بمانند ...

با این سازش را به مبحثی کوتاه و فلسفی دعوت می کنم .
خالق ، جهان هستی ، دیگر مخلوقات را می توان به سه کلمه تشبیه
کرد . نویسنده ، متن و مخاطب . این عناصر در فلسفه دیکانتراکشن
یا ساختارشکنی بدین گونه معنا می شود : وقتی نویسنده ای متنی را
می نویسد ، با یک دیدگاه آن متن را می نگارد اما همان متن ، دارای
مفاهیمی گسترده ایست که خارج از ذهن نویسنده است . با اتمام
نگارش متن ، دیگر ، تفکرات و ذهنیات نویسنده در متن می میرد و
حیات متن ، بسته به نوع دیدگاه هر کدام از مخاطبان ، ادامه پیدا
می کند . در اینجا هیچ کدام از برداشت مخاطبین ، بسته به برداشت
دیگر برتری ندارد و هویت متن ، هویتی یگانه نیست بلکه ، به برداشت
مخاطب وابسته است .

قبل از هر نقدی به این مطلب ، توجه شما را به قانونی در فیزیک به

۱- به روایت داستان موسی (ع) و همچنین آیات آخر سوره شعرا مراجعه شود .
باید بدانیم که شعرا در زمان نزول این آیات ، با سوادترین مردمان عرب بودند
بنابراین می توان گفت که شعرا در واقع نمادی از روشنفکران جوامع هستند .

ح - راز دو مسجد قبا ۲

سیب قرمز ...

سیب قرمز غلطان ...

سیب قرمز غلطان در ...

سیب قرمز غلطان در مسیر ...

هر چه بیشتر جمله را ادامه دهیم ، توصیف ما از این صحنه دقیق تر می‌شود و فضای برداشت ذهنی محدودتر شده تا آنجا که تصویر سیب از یک تصویر شخصی به صحنه‌ایی با تعبیر مشترک تبدیل می‌شود .

این رضوع در واقع ناشی از ارتباطات مفهومی و معنایی بین کلمات است. در نهایت ، یک نوشته و یا هر اثری که خلق می‌شود ، نمی‌تواند تصویری ارائه دهد که امکان برداشتی یگانه از آن داشته باشند اما آن تصویر در ذهن مخاطبین با حدودی به هم نزدیک است .

با توجه به این مسئله توجه خواهیم شد که یک نویسنده با انتخاب کلمات درون متن ، مفاهیم درون ذهن مخاطب خود را کنترل می‌کند اگر چه که نتواند برداشت و تفسیر آناه آن‌ها را در مورد متن به صورت دقیق متوجه شود . به مثال دیگری نه به کاربرد قانون اثر پروانه ایی در متن اشاره دارد ، دقت کنید :

پادشاهی به وزیر خود دستور داد تا حکم اعدام یکی از زندانیانش را بنویسد . حکم به قرار زیر بود :

بخشش لازم نیست ، اعدام گردد .

اما وزیر که گویی از دوست داران آن زندانی بود ، حکم را چنین نوشت :

بخشش ، لازم نیست اعدام گردد .

با همین ویرگول ، زندانی جان سالم به در برد .

مقدمه - ز

نام اثر پروانه‌ای جلب می‌کنم . این قانون که از نتایج نظریه آشفستگی است به بیانی ساده می‌گوید ؛ اگر پروانه ای در قسمتی از دنیا بال بزند در اثر این بال زدن ، در قسمت دیگری از جهان طوفان می‌شود. منظور از توضیح درباره‌ی این قانون بدین جهت بود که می‌خواهم آن را در مورد برداشت از متن استفاده کنم .^۱

نویسنده انتخابگر ساختار و کلمات یک متن است . هنگامی که او کتاب و نوشتاری را می‌نگارد ، در حقیقت مفهومی را در سر پرورانده و می‌خواهد آن را از دریچه کلمات به مخاطب ارائه کند . نویسنده برای بیان منظور خود ، کلمات و تصاویر همسو با ذهنیاتش را انتخاب می‌کند ، این عناصر را در کنار یکدیگر می‌چیند تا بنای متنش را استوار کند . سپس با ساختاری منحصر به فرد بوجود می‌آید و در اختیار مخاطب قرار می‌گیرد . وقتی کار به خوانش متن می‌رسد ، اگر چه نگاه خواننده به متن از آنچه تجربیات گذشته است و این مسئله خوانش را منحصر به فرد می‌کند اما حصار پیوند مفاهیم کلمات به او اجازه نمی‌دهد تا برداشت ذهن صاحب از دریچه‌ی متن ، بدون محدودیت به هر کجا پرواز کند . به بیان زیر توجه کنید :

سیب ...

۱- می‌توان این قانون را با آیه ۳۲ سوره مائده قیاس نمود . در این آیه شریفه باری تعالی فرموده است که قتل یک انسان بی‌گناه و بی دلیل ، با قتل تمامی انسان ها برابر است . این آیه بعد از روایت داستان هابیل و قابیل نقل شده است . در ابتدای این آیه ، قبل از بیان موضوع قتل انسان ، آمده : " بدین سبب (به سبب وقوع چنین فاجعه ای) بر بنی اسرائیل (و همه ملت ها در طول تاریخ) نوشته و مقرر داشتیم ."

مقدمه - ط

با این مثال و توضیحاتی که ارائه شد، به این مطلب می‌رسیم که اگر چه هر مخاطبی دیدگاه مخصوص به خود را دارد، اما متن جهان هستی دارای ضوابطی است که هر دیدگاهی را محدود می‌کند، هرچند که مرزهای این محدودیت در نظر انسان نامشخص به نظر برسد...

رشته این بحث سر دراز دارد که از حوصله کتاب خارج است و منظور از بیان این موضوع در اینجا، این بود که کتاب، تنها ارائه‌کننده مسلمات دو ماجرای مشابه به یکدیگر نیست، بلکه بر پایه دیدگاهی ژرف‌ر، بیان‌ها، شده است.

علت پیوسته شدن این قسمت به راز دو مسجد قبای ۱، آن بود که بسیاری از گروه‌های رمان‌مطالعه برخی مطالب و دیدن عکس‌های این قسمت، قابل پیش‌بینی بر شد.

از طرف دیگر، این نوشته برای گوهی نگارش شده که می‌خواهند بدون پیچیدگی‌های رمان به راز مسجد قبا برسند و این راز را با نگاهی علم‌مدارانه بررسی کنند.

به هر تقدیر، نتیجه سال‌ها تحقیق، به در سه‌وه مذکور، در اختیار شما مخاطب عزیز قرار گرفته شده است. امیدوارم از خواندن هر کدام از دو کتاب لذت کافی و وافی ببرید.

با تشکر حامد فضل اله ابرایی

۱ - با قیاس این داستان با قانون اثر پروانه ای و آیه ۳۲ سوره مائده، به نتایج شگرفی خواهیم رسید.